

Eesti Majandus

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri

6. köide Tallinnas, teisipäeval, 22. juunil 1925. Nr. 26 (120)

Sisu:

Toimetuse kommentaar

Ants Nurmiste: Raudteed riigi iseseisva ettevõtteks

E. Timma: Posti-, telegraafi ja telefoni tegevus 1924. a.

Prof. Dr. E. Berendts: Über Steuerfragen in der Republik Eesti

Sise- ja väljamaa kroonika

Teated ettevõtete tegevusest

Isiklikud teated

Raha- ja kaubaturu ülevaated

Ilmub kord nädalas

Väljaandja: Eesti Majanduspoliitiline Selts, Tallinnas

EESTI MAJANDUS

Tööstuse, kaubanduse ja rahanduse ajakiri
ilmub Eesti Majanduspoliitilise Seltsi väljaandel
kord nädalas

Vastutav toimetaja N. KÖSTNER

Ainukene majandusline eri-ajakiri Eestis

Juhtkirjad paremate Eestiasjatundjate sulest
Laialdane majandusline informatsioon sise-
ja väljamaalt

Eesti konsulaar- ja kaubandusliste esitajate
aruanded

Igale ärimehel tarvilikud praktilised teated
kaubanduse, tööstuse ja rahanduse alalt

Ärisse puutuvad juriidilised teated

Ajakiri ilmub kaubandus-tööstusmi-
nisteeriumi, Tallinna Börse-komitee,
Pankade Nõukogu ja Vabrikantide
ühisuse toetusel

Tellimise hind: aastas Emk. 1000. Väljamaale 2000.
poles „ „ 500. „ 1000.

Toimetus: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39

Talitus: Lai tän. 38, Graafiline ühing „Kiri“, tel. 18-66

EESTI MAJANDUS

TÖÖSTUSE, KAUBANDUSE JA RAHANDUSE AJAKIRI

Tellimise hind: aastas Emk. 1000.— Väljamaale Emk. 2000.—
 poolesaastas 500.— 1000.—

Toimetuse: Pikk tän. 40, Tallinnas, tel. 29-39 Talitus: Lai tän. 38, Graafiline Ühing „Kiri“. Telef. 18-66

6. köide. Tallinnas, teisipäeval, 23. juunil 1925. Nr. 26 (120)

Sisu: Toimetuse kommentaar. Ants Nurmiste: Raudteed riigi iseseisva ettevõtte. E. Timma: Posti-, telegraafi ja telefoni tegevus 1924. aastal. Prof. Dr. E. Berendis: Über Steuerfragen in der Republik Eesti. Sise- ja väljamaa kroonika. Teated ettevõtete tegevusest. Isiklikud teated. Raha- ja kaubaturu ülevaated.

Tallinnas, 22. juunil 1925. a.

Läti rahaturu seisukorrast. Valuutatagavarade ka-
 hanemine Läti Pangas, mis
 juba kauemat aega kestab,
 on võtnud viimasel ajal nii ähvardava ise-
 loomu, et Läti Panga juhatus ja nõukogu
 asja kõige tõsisemalt kaaluma on hakanud.
 Seal juures on nad tulnud otsusele, mida
 ka meil mitmel juhtumisel on tehtud, mis
 aga otse vastupidiseid tagajärgi on annud
 sellele mis oodati. Kavatakse nimelt de-
 viiside andmist kitsendada neile importöö-
 ridele, kelle ostusid Läti rahvamajanduse
 seisukohalt mitte hädatarvilikuks ei peeta.
 Sarnast otsust võib veel arusaadavaks pi-
 tada Eesti rahaseaduste juures, kus riikline
 keskpank kohustatud ei ole oma tähtede
 vastu kulda andma, kuid Läti Pank on otse
 kohustatud oma tähti kulla vastu vahetama
 ja otsus deviise mitte anda tähendaks ainult
 seda, et inimesed kulda nõudma hakkavad.
 Kulla nõudmisele piiripanemiseks oleks
 tarvis Panka oma tähtede vahetamise ko-
 hustusest vabastada, teiste sõnadega — kuld-
 läti seadus tühistada ja puhtpaberlisele va-
 lutale üle minna. Kui seda otsust aga
 kunstliste abinõudega katsutakse teostada,
 siis oleks selle tagajärg ikkagi, et impor-
 töörid oma valuutatarvidust vabal turul
 katsuks rahuldada, millest latile kaks kursi
 tekkiks — üks ametlik ja vormiline, teine
 mitteametlik kuid tõeline. Sellest seisukor-
 rast saab rahaministeerium väga hästi aru
 ja on ka krediit-departemangu direktor
 Kohrklini seletanud, et Panga nõukogu ot-
 sused mõttetud on ja et juht võib olla ai-
 nult krediitide piiramisest.

Läti juhtivates ringkondades saadakse
 väga hästi aru, kust king pigistab, kuid
 teatavasti on väga kerge krediitide piiramise
 otsust teha, kuid krediitide piiramist ennast
 on lõpmata raske tegelikult läbi viia, kui
 krediidi kraan kord jooksmas on lastud.

Meie oleme teatavasti krediitide kitsen-
 damise ajajärgus juba septembrikuust 1923.
 a., mil rahaminister Vestel seda ametlikult
 tarvilikuks tunnistas, kuid tegelikult on saa-
 dud krediite piirata ainult kolmel kuul, kogu
 muu aja on krediidid endiselt kasvanud.

Huvitav on sellepärast tähele panna Läti
 panga arvete arenemist viimastel aastatel
 miljon lattendes:

Aktiiva:	21.XI. 1923.	26.XI. 1924.	27.V. 1925.
Kuld ja välisvaluuta	73,6	71,9	57,2
Riigikassatäh. ja metallraha	9,7	10,7	14,0
Vekslid ja laenu	33,8	88,1	105,5
Passiiva:			
Pangatähed ringvoolus	19,0	24,6	29,4
Jooksvad arved	42,0	50,2	44,1
Riigi deposiidid ja jooksev arve	40,9	78,5	91,8
Bilans:	120,6	178,3	189,9

Pilt, mis neist andmetest välja paistab,
 on meile tuttav — 1923. a. lõpust kuni
 käesoleva ajani on Panga laenu kasvanud
 enam kui kolm korda. Laenude andmi-
 seks on Pank peaaegajalikult tarvitanud riigi
 tagavarasid olgu deposiitide näol välisvaluu-
 tas, olgu jooksvate arvete näol. See kre-
 diitide väljavool on tekitanud välisvaluuta
 nõudmise ja ühtlasi on toonud kaasa Panga
 kassade kasvamise. Panga bilans näitab
 ainult riigikassatähtede ja sularaha sum-
 mat ja peale selle veel eriti hõberaha sum-
 mat, kuna Panga kassas olevad Panga
 omad tähed lihtsalt emissiooni summadest
 maha arvatakse. Ühtlasi võib viimasel ajal
 tähele panna sedamööda, kuidas Pank kre-
 diidi kraani kinni pigistada püüab, suurt
 jooksvate arvete kahanemist.

Läti raha kulla ja valuuta katet on kau-
 nis raske kindlaks teha. Nagu eelmistest
 bilansidest näha, on kuni viimase ajani Läti
 pangatähed enam kui 100% kullaga kae-
 tud, kuid peab silmas pidama, et peale
 pangatähtede veel liikvel on suurem hulk
 riigikassatähti. Nende summa oli ametliku
 aruande järele 1. mail k. a. 36,0 miljonit

latti; kui see summa viimasel ajal mitte vähenenud ei ole, siis on üldpaberraha tsirkulatsioon ümarguselt 66 miljoni latti. Kas riigil veel mingisuguseid valuutatagavarasid, peale selle, mis Läti Pangale deponeeritud, olemas on, ei ole teada, kuid vaevalt võib arvata, et praegusel korral lati üldtsirkulatsiooni kate üle 100% ulatab, ennem võib ta arvatavasti alla 100% olla.

Sellest järgneb, et Läti valuuta seisukord üldiselt kaugeltki nii hiilgav ei ole, kui seda ehk Panga bilans näitab. Muidugi on Panga puht finantstehnoloogiliselt kergem oma seisukorda parandada kui Eestis, sest tal on veel küllalt suured valuutareservid, nii et latile otsekohest hädaohtu karta ei ole, kui krediitide inflatsioon seisma pannakse. Kuid selle tagajärg peab Lätis õieti veel raskem olema, kui meil, sest Lätis on töötluse ülesehitamine alles alanud ja krediitide seismapanek tähendaks siin palju suuremat katastroofi kui Eestis. Juba praegune krediitide piiramine on toonud enesega kaasa Lätis terve hulga kõige teravamaid kriisi nähtusi, sellepärast on ka arusaadav, miks lätlased visalt läbirääkimisi peavad väliskapitalistidega uute kapitalide juuresaamise asjus Läti rahaasutustele. Lätlastele omase ekspansivse eneseväljenduse tagajärjel kuuleme meie pea iga kuu suurtest krediitidest, mis õige soodsatel tingimistel juba Lätile on avatud ja hiljem tuleb avalikuks, et krediitide pakkumised kuigi tõsised ei ole olnud.

Viimane kord oli jutt mingisuguste väliskapitalistide osavõtust Läti pankade finantseerimises, kuid tuli välja, et siin tegemist oli õige kõrilõikajalikkude tingimistega.

Läti rahalised raskused on väga sarnased meie omadele, ainus vahe seisab selles, et nad umbes 1 a. või 1½ hiljem avalikuks tulid, nagu üldse kogu Läti majanduselu arenemine iseseisvusest saadik Eesti omaga paralleelselt on läinud, kuid umbes aasta või poolteist maha on jäänud.

Ainus asi, mis Läti seisukorra Eesti omast raskemaks teeb, on see, et, kuna Eesti omad valuutatagavarad sai mitte otse teed oma rahvamajanduslike kapitali realiseerimisest, vaid Venemaalt saadud kullast, on Läti neid tagavarasid loonud peaaegu metsamüügi teel, nii et uute tagavarade saavutamine Lätis palju raskem on, kui Eestis, kus meis niisugusel määral veel valuutaks muutmata on.

Raudteed riigi iseseisva ettevõttena.

Ants Nurmiste.

Riigiraudteede käesoleva aasta eelarvete läbivaatamisel tuli riigikogu eelarvekomisjonis tõsisemalt arutusele küsimus, kuid võrd otstarbekohane oleks riigiraudteid iseseisva ettevõttena kasutada. Siis avaldati soovi, et riigiraudtee eelarve ei peaks tervikuna figureerima riigi eelarves, teise sõnaga, peaks seal nettona ehk üle- või puudujäägina näidatama. Kuid alamkomisjonis tõstetud küsimus ei suutnud vormilistel põhjustel riigikogu soovivaalduseks välja kujuneda, mispärast kaua igatsetud ja oodatud raudtee nettobudsheti kavatsused kahjuks kokku varisesid.

Ent riigiraudteede iseseisvuse kasuks leiduvad mitmedki mõjuvad põhjused. Sageli kuulduv väljamaalt, et see või teine riik kavatses omi raudteid kasutada iseseisva ettevõttena, arvestades eraldi üldisest riigi budshetist. Nii oli Saksamaal 1922 a. sellekohane raudtee rahandus-seaduse eelnõu kokku seatud ja riigivalitsusele esitatud. Samuti on Lätil käesoleval aastal riigiraudteede üleminek nettobudsheti peale seadusandlisel teel kindlustatud, Poolas ja Rumeenias kavatsus raudteid iseseisva ettevõttena eksploateerima hakata, viimasel isegi sellekohane organiseerimise kava välja töötatud.

Meil Eestis on riigiraudteede iseseisvuse mõte mitmet aastat juba liikumas, nn. raudteeseaduse kavagi kokku seatud, kuid selle elluviimine ootab nähtavasti paremaid päivi. Iseseisvuse vajaduse põhjus peitub peaaegu alikult selles, et raudtee tulud ja kulud bruttona riigi budshetis ja selle nomenklatuuri järele kameraalselt arvestatakse. Muidugi teada, on selle arvestamise viisi raamid niivõrd kitsad, et suure ettevõtte, kui raudtee oma, mitmekülgne tegevus sinna ei mahu, samuti, nagu ei või bruttona riigi budshetti paigutada Eesti panga operatsioonid või riiklike turba- ja põlevkivitööstuste tegevusharusid. Kuna viimased asutused meil iseseisvana väljaspool riigi eelarvet tegutsevad, siis seda enam peaks raudtee oma laialiste ülesannetega riigi budshetis nettona aset leidma.

Pealegi sünnitab meil praeguse korra juures raudtee eelarvete läbivaatamine mitmes asutuses tänamata tööd: alates raudtee omast nõukogust peale sõelutakse teda teedeministeeriumi ja riigikontrolli poolt, siis rahaministeeriumi ning lõpuks riigikogu eelarve komisjonides; iga komisjon tegut-

seb iseteadvalt, nagu raudtee eriteadlane kunagi, maha kärpides või juure pannes, vaieldakse nädalad tühiste peensuste juures peatades kuni lõppude-lõpuks vahest tugevam poliitiline rühm oma parandused läbi surub. Selle tagajärjel kujuneb eelarve niisuguseks, et raudtee tegevusele kohati väevalt vastab, või raudtee kasutamise küsitavaks teeb. Sarnasel olukorral esineb raudteevalitsus ainult eelarve fäitjana selle ettenähtud piirides ning kannatab kaudselt etteheidete all, et raudtee eksploateerimine pole küllalt kasulik, või raudteed tegutsavad meil kahjuga jms.

Endast mõista, puudub raudteevalitsuse juhatusel algatuse võim, sest terve eelarve on nn. soomustatud kava, mida täpselt fäitma peab, kuna iga parandus või fäien-dus on seotud uute ettepanekutega, mis jällegi pikaldast rändamist komisjonidesse nõuab.

Muidugi langeks uue korralduse loomise-ga ära mitmekordne tüütu komisjonide töö, lihtsustuks arvepidamine raudteevalit-suses, kus oma tuludest kulusid tasutakse, ilma et riigikassat ja selle aruannet koor-maks jne. Peaasi, raudteevalitsuse juhtivatel jõududel tõuseks suurem vastutus ning tal lega ühenduses teatud algatuse võim, mis tal praeguse korra juures peaaegu puudub.

Nettobudsheti teostamiseks tuleks eest-käit välja töötada raudteevalitsusele uus kor-raldus, mis, annulleerides mitmeid tegevust-akistavaid erimäärusi, võimaldaks raudtee-valitsusele alluvaid riigiraudteid iseseisvalt ja sealjuures tulukalt kasutada. Peajoontes, nagu Lätis ja Rumeenias, peaks uutes mää-rustes ette nähtama raudteevalitsuse nõu-kogu koosseis ja selle võimupiirid. Rumeenias, näiteks, esitab teedeminister ministrite nõukogule kinnitamiseks 9 liiget, peale selle määravad sõja-, kohtu-, raha-, kaubandus-tööstus- ja põllutöoministeeriumid raudtee-nõukogusse oma alalised esitajad. Nõukogu võimupiirid on kaunis laialdased, s. o. ta otsustab iseseisvalt ja lõpulikult kõik raud-tee tegevusse puutuvad küsimused, tulude ja kulude korraldused eelarve raamides, ostud ja müügid kaunis kõrgeis piires, vaa-tab läbi eelarved ja esitab need valitsuse kaudu parlamendile heakskiitmiseks ehk vastasel korral ümbertegemiseks; ka võib ta ministrite nõukogu heaksarvamisel lae-nusid teha ja obligatsioone välja anda. Mõõdamannes võiks tähendada, et Lätis lä-heb puhas üle- või puudujääk nettona, kui ka uute teede ehitamised ja erakordsed kulud riigi eelarvesse; Rumeenias aga võe-

takse 45% puhaskasust uuendusfondi, 45% uute liinide ehitamiseks ning 10% ametnik-kuudele preemiateks ja ergutuseks. Raud-teevalitsuse nõukogul on tariifide regulee-rimiseks mõjuv sõna ütelda, igatahes peab tariif raudtee omakulud ära katma.

Meie raudtee tegevuse tervenemiseks, mille kallal aastate jooksul komisjonid võhi-kult suurt jõudu on pidanud kulutama, ilma et tuntavaid tagajärgi oleks saavutatud, peaks viimane aeg olema raudtee uue mää-ruste loomiseks. Ehk võtab tulevane riigi-kogu eelarve komisjon tähendatud küsimust tõsisemalt arutusele sel näol, et riigiraud-tee iseseisvuse kohta ka riigikogu oma soo-viavaldust ei keelaks. —

Posti-, telegraafi ja telefoni tege-vus 1924. aastal.

E. Timma.

Üksikasjalisema ülevaate saamiseks posti, telegraafi ja telefoni tegevuse alal mõõdu-nud 1924. aastal, toome allpool mõned väljavõtted ülaltähendatud riigiasutuse aru-andest.

1. Post.

Kogu vabariigis oli aruande aastal 376 postiasutust, mis jagunesid liikide järele: a) väljaspool klassi postkontorisi — 2, b) I klassis — 4, d) II kl. — 7, e) III kl. — 15, f) IV kl. — 40, g) V klassis — 57 postkon-torit ja h) 251 postiagentuuri.

Postkastide arv ulatas 936 peale, nen-dest postiteenijate poolt tühjendatavaid 621, ülejäänud asuvad valdades, kihelkondades ja traktide peal.

Postitraktide kogupikkus oli 5619 km., millest langes raudteede peale 1299 km., sillutatud maanteede peale 3996 km. ja vee-teede peale 324 km. Posti sai veetud raud-teele 948,270 km., sillutatud maanteedel 2.726.500 km. ja veeteedel 101.320 km. Kokku 3.776.090 km.

Maksulisi lihtsaadetusi sai edasi toimetat-tud kogu arvus 52.848.830 üksust ja nimelt:

Saatetuse liik.	Koguarv.	Sellest koha-likud ja sise-maalised.
a. kirjad	22 942.893	13.373.484
b. lihtpostikaardid	8.202.915	4.732.146
d. vastusega postkaar-did	328.254	116.276
c. trükitööd	5.216.031	2.594.792
f. äripaberid	133.668	75.835
g. kaubaproovid	157.874	45.435
h. ajalehed ja aja-kirjad *)	15.867.195	11.672.941

*) eksemplaaride koguarv.

Juuremaksusaadetusi on registreeritud 403.695. Tähtsaadetuste koguarv ulatas 2.253.345 peale.

Ajalehtede ja ajakirjade tellimiste vastuvõtmist on postiasutused aasta jooksul 100.360 korral toimetanud.

Pakkide talitus ulatas 259.086 peale, nendest lihtpakke - 238.638, tähtpakke - 4549 ja väärtpakke 15.899.

Rahakaarte sai edasi toimetatud postiga 275.467 ja telegraafiga - 12.225. Postitshekke välja antud 437.548 üksust, 2.139,2 miljoni väärtuses. Väärtkirjade arv - 63.582.

Lunaliste (järelmaksu) saadetuste arv tõusis 34.399 peale.

Väljastamata jäi aasta jooksul sisemaalises vahetuses 22.960 saadetust. Väljamaale tagasi saadetud 50.541 saadetust ja väljamaalt tagasi tulnud 3.040 saadetust.

Üldandmed. Iga postiasutus tuli 126,4 □ km. peale, iga postiasutuse kohta tuli 2950,7 inimest. Iga elaniku peale langes aastas keskmiselt 33 maksulist saadetust, nendest kirjasaadetusi - 19 ja ajalehti 10,5 üksust.

2. Telegraaf.

Telegraafikontorisi on Eestis 85, peale selle 2 iseseisvat raadiojaama. Aparaatide arv - 156.

Liinide pikkus ulatas 515,1 km. peale, sellest õhuliine - 333,5 km., maa-aluseid kaableid - 15,6 km., õhukaableid - 0,05 km. ja veaaluseid kaableid - 166 km. Juhede pikkus oli 9484,5 km.

Maksulisi telegramme sai edasi toimetatud (tulnud ja läinud) 816.747, sõnade arvu järele 11,7 miljoni sõna. Nendest kiirtelegramme - 9248.

Iga elaniku kohta tuli aastas 0,2 tulnud telegrammi.

3. Telefon.

Telefoniasutuste üldarv ulatas läinud aastal 355 peale, nendest telefoniagentuure - 10, telefoni kollektiivkeskjaame - 76 ja telefoni kõnepunkte - 136.

Abonentide arv tõusis 9124 peale, nimelt linnades 6037, alevites ja alevikudes 1535 ja maal 1552 peale. Nendest maksuta - 279 abonentii. Aasta jooksul on juure tulnud 1315 abonentii, järjelikult juurekasv eelmise aastaga võrreldes 16,9%.

Telefoni aparatuuridest olid riigi omad 7912 ja abonentide omad - 1091.

Lisaaparatuur oli tarvitusel 802 tükki, lisakõlistajaid - 453 ja lisakuuldetorusi - 798 tükki.

Telefoniliinide pikkus ulatas 8315,5 km. peale, nendest õhuliine - 7887 km., õhukaableid - 27,5 km., maakaableid - 168 km. ja veekaableid - 233 km.

Juhede pikkus arvati 47.135 km. peale; materjaali järele erinesid juhed: 21.415 km. rauast, 7402 km. terasest, 4261 km. brongsist. Telefonipostide arv - 110.840.

Kõnesid sai aasta jooksul peetud (liikide järele): kohalised kõned abonentide vahel - 10.316.383, kohalised kõned võõrastele - 111.067 ja kaugekõnesid 2.449.771 (nendest tulnud 1.206.382, läinud 1.206.320). Telefoni kaudu oli telegramme vastu võetud 52.159 ja edasi antud 27.454 telegrammi.

Iga telefoniasutuse kohta tuli 3125 elanikku, kohalisi kõnesid tuli iga elaniku kohta 9,4 ja kaugekõnesid - 1,1.

Ametnikkude ja teenijate arv peavalituses oli 81 ja tegevastutustes 1642 inimest.

3. Rahaline aruanne.

A. Tulud.

	Mrk.
Posti	144.026.186,-
Telegraaf	50.281.672,-
Telefon	85.369.912,-
Muud sissetulekud	7.343.382,-
Kokku	Mrk. 287.021.152,-

B. Korralised kulud.

	Mrk.
Palgad	139.439.814,50
Ameisõitute tasu	1.349.711,50
Arstiabi ja toetus	6.000.000,-
Ametnikkude ja teenijate varustus	4.977.522,-
Juriidiline abi ja kohtukulud	142.690,-
Kantselei kulud	4.340.051,50
Majapidamine	12.390.032,50
Vedu	19.646.490,50
Sõidu- ja veoabinõud	1.527.964,-
Liikuv-vara	1.686.256,-
Hoonete remont	2.892.157,-
Väärtmärkide valmistamine	1.009.791,-
Hariduslised kulud	163.564,-
Telegraafi korrashoid	10.759.964,-
Telefoni	25.125.330,-
Rahvusvahelised maksud	16.555.953,-
Konverentsid ja erakorralised edus- tused	78.544,-
Segakulud	472.626,50
Kokku	Mrk. 248.585.462,-

Vahekord tuludega + Mrk. 36.435.690,-

D. Erakorralised kulud. Mrk.

Posti, telegr., telef. asutuste hoonete ehitamine ja kapitaalremont	8.162.289,-
Telegraafi ja telefoni ehitamine ja kapitaalremont	56.388.761,-
Liikuv-vara soetamine	2.378.274,50
Sõidu- ja veoabinõude soetamine	300.000,-
Kokku	Mrk. 67.229.324,50
Vahekord tuludega — Mrk.	30.793.634,50

Ülaltoodud rahalisest aruandest on näha, et post, telegraaf ja telefon on aruande aastal 36,4 miljoni marka kasu annud. See on korralise eelarve juures. Erakorralised kulud (67,2 milj. mrk.) neelab selle kasu ära ja lõputulemusena jääb 30,7 milj. marka puudujääki.

Erakorralisi kulusi ei või puhtkahjudena arvestada, sest viimased summad on kulutatud asutuste uute väärtuste soetamiseks.

Kui arvesse võtta veel seda, et riik ei peaks mitte postist, telegrafist ja telefonist omale tuluallikast leidma, siis võib siiski ütelda, et nimetatud asutused on mõõdunud aruande aasta paremate tulemustega lõpetanud, kui seda oodata oleks võinud.

Über Steuerfragen in der Republik Eesti.

Prof Dr. E. Berendts.

Wenn die Frage, welche neue Quellen für das steuerliche Einkommen des Staates oder der ihm untergeordneten öffentlich-rechtlichen Körperschaften (Kreise, Stadt- u. Landgemeinden) zu eröffnen, oder wie alte Quellen intensiver auszunutzen sind, um den unaufhaltsam anwachsenden Staatsbedarf zu decken, schon in vergangenen Jahrzehnten in allen Staaten der Kulturwelt aufgeworfen wurde, so ist diese Frage nunmehr zu einer brennenden geworden. Sie steht auf der Tagesordnung sowohl in alten Staaten, als auch in den jungen Staaten, welche ihre Staatswirtschaft aufzubauen oder zu festigen haben. Um der Lösung dieser Frage sorgen sowohl die Männer der Praxis in der Regierung und im Parlament, — sie beschäftigt auch die Theoretiker und sowohl hier als dort hört man Zweifel ob es möglich sein werde Mittel zu finden um die von Jahr zu Jahr anwachsenden Ausgaben zu decken, ohne der Volkswirtschaft allzutiefe Wunden zu schlagen.

Wenn man die Staatsbudgets (ebenso die Kommunalbudgets) unserer Tage in die Hand nimmt, so sieht man voll Staunen, aber auch nicht ohne Bangen die riesigen Summen an, die im Ausgabebudget figurieren, und blickt dann voll Spannung auf die Seite des Budgets, wo die Einkommenposten verzeichnet sind! Wie soll das Gleichgewicht hergestellt werden? Man beruhigt sich wohl zum Teil mit der Erwägung, dass das Anwachsen der Summe nur ein fiktives ist, denn der Wert des Geldes ist gesunken. Eine Milliarde von 1914 u. eine Milliarde von

1925 sind zwei verschiedene Grössen. Der Inhalt, den die Ziffer deckt, entspricht nicht der Summe.

Und wenn man das Schuldenkonto betrachtet, so überfällt einem das Entsetzen u. die bange Frage erhebt: wenn die Passiva der Staaten so riesig gewachsen sind, ist denn auch ein entsprechendes Wachsen der Aktiva zu konstatieren, hat die Volkswirtschaft so starke neue Kraft entfaltet, um diese Werte zu reproduzieren, die der Schuldendienst erheischt.

Es ist nicht zum ersten Mal, dass Praxis und Theorie erschreckt vor einem solchen Schauspiel stehen. Vor 160 Jahren, als die Staatsschuld Englands 250 Millionen £ erreicht hatte, sprach David Hume die Worte: „Entweder vernichtet die Nation die Staatsschuld oder die Staatsschuld vernichtet die Nation.“ Und 1815 besass England eine Staatsschuld von 850 Millionen £, aber die Nation lebte doch. Es wirkt wie ein Trost der Eindruck dass in der Volkswirtschaft grosser wie kleiner Staaten Kräfte wirken, die neue Aktiva schaffen, welche dem Druck der Passiva ein Gegengewicht halten. Allein diese Hoffnung auf die neue Werte schaffende Kraft der Volksarbeit darf nicht zu übermässigem Optimismus verführen und darf nicht Veranlassung geben zu glauben dass das Volk und seine wirtschaftliche Kraft eine unermässliche Quelle für neue Einkommen der Staatswirtschaft sein wird und kann.

Die modernen Staaten (ebenso wie die Kommunen, besonders die städtischen) haben ihre Erwerbswirtschaft stark erweitert: Staatseisenbahnen, Bergwerke, Domänen, besonders Forsten, bei uns in Eesti Brennschieferlager, Torfstiche, endlich die Post u. der Telegraph dienen als Einkommensquelle. Die neuere Zeit hat eine neue Einkommensquelle eröffnet. Der Staat wird Teilnehmer an sog. gemischten Unternehmungen, er tritt als Aktionär, als Teilhaber an Aktiengesellschaften auf und es wird auch die Ansicht vertreten, dass diese neue Einkommensquelle eine bedeutende Zukunft hat, wenn ein Gesetz durchgehen sollte, laut welchem eine neue Aktiengesellschaft nur dann konzessioniert wird, wenn eine bestimmte Anzahl von Aktien dem Staate überlassen wird. Man sieht darin einen Fortschritt auf dem Wege der Sozialisierung. Die Budgets der Staaten die solche Einkünfte aus erwerbswirtschaftlichen Quellen beziehen, weisen in dieser Hinsicht bedeutende Posten auf, allein die Bruttoeinnahme ist eine nur

äusserlich imposante Grösse, denn die Betriebskosten verschlingen einen grossen Teil des Gewinnes, so dass das Reineinkommen ein sehr bescheidenes ist. Das ehemalige Russland besass ein grosses Netz von Staatseisenbahnen, aber der Reingewinn war gering (kaum mehr als $1\frac{1}{2}\%$) u. der Reingewinn aus den estnischen Staatseisenbahnen ist auch kaum bemerkenswert. Es gibt sogar eine Anschauung, laut welcher der Staat die Eisenbahnen gerade so wie Post u. Telegraph nach dem sog. Gebührenprinzip behandeln soll, d. h. er soll garnicht auf Reineinkommen spekulieren, sondern nur soviel herauswirtschaften um die Kosten des Unterhaltes zu decken. Glücklicher Staat deren Finanzlage solches gestattet; nicht jeder Staat ist in solch einer glücklichen Lage.

So ist denn die Staatswirtschaft hauptsächlich Steuerwirtschaft; der Staat schöpft seine Einnahmen hauptsächlich aus der Besteuerung, wozu die verhältnismässig bedeutenden Einnahmen aus Gebühren kommen. Es ist darum nur zu verständlich, wenn das Schwergewicht bei der Beurteilung des Finanzsystems auf die Steuerfragen fällt und das Problem einer zweckmässigen u. gerechten Verteilung der Steuerlast in den Vordergrund gerückt wird.

Und es ist jetzt nicht nur die Rede von der Durchführung des Prinzips der Gerechtigkeit in der Besteuerung, sondern das Problem steht so: gibt es nicht neue noch unbenutzte Quellen des steuerlichen Staatseinkommens oder ist es möglich die schon ausgenutzten Steuerquellen noch ausgiebiger zu machen, noch mehr aus ihnen zu schöpfen, als schon geschöpft wird?

Es steht wohl so, dass die erste Frage eigentlich mit nein beantwortet werden muss, denn welches Objekt ist von der Besteuerung noch nicht erfasst? Bei uns in Eesti kann vielleicht ein noch ungenutztes Objekt gefunden werden. Wir haben noch keine allgemeine Vermögensteuer, keine Wertzuwachssteuer, keine staatliche direkte Aufwandsteuer oder Luxussteuer; wir haben keine indirekten Steuern auf unbedingt notwendige Nahrungsmittel, z. B. auf Salz, Brot, Fleisch (wenn man von den Zöllen absieht.) In den Kommunen kennt man wohl Luxussteuern (auf Hunde, Autos, Böte, Pferde, Belustigungen). Also bei uns kann ein Finanzreformer noch unbesetzte Gebiete für neue Steuern finden, falls die Ueberzeugung da

ist, dass solche Steuern ergebnisreich u. zweckgemäss sein werden. Aber ob die schon bestehenden Steuern noch erhöht werden können, das ist wohl die Frage. Es scheint, u. der Finanzminister Sepp hat in seiner Budgetrede die Meinung ausgesprochen, dass die Steuerschraube nicht noch stärker angezogen werden kann u. wenn dem so ist, so liegt auch kaum die Möglichkeit vor neue Steuern zu den alten hinzuzufügen, denn die Steuerlast würde zu hoch werden. Es ist ja fast gleich, ob man neue Steuern einführt oder alle bestehenden Steuern erhöht. Es wird immer Schichten der Bevölkerung geben, welche stark, ja zu stark besteuert werden, u. es wird immer Gruppen von Bürgern geben, die es verstehen der Steuerlast zu entgehen, sich um die Steuer zu „drücken“. Und Eines kann auch die genialste Leitung der Finanzpolitik nicht voraussehen: wie wird der Prozess der Steuerabwälzung verlaufen, denn derselbe geht vor sich auch bei dem rationell bestgeordneten Steuersystem. Welche Steuer kann nicht abgewälzt werden? Sicher nur die Erbschaftsteuer; vielleicht auch die allgemeine Einkommensteuer. Alle anderen Steuern sind nicht garantiert gegen die Abwälzung, dank welcher einzelne Steuerträger oder Gruppen von Steuerträgern sich entlasten u. die Steuerlast auf die Schultern anderer abwälzen dank dem kaum übersehbaren Prozess der Preisgestaltung u. dem so zarten Spinnweben des wirtschaftlichen Verkehrs. —

Es gibt ja ein albekanntes Wort, demnach alle alten Steuern gut sind, alle neuen schlecht, denn die ersteren haben eben dank dem Prozess der Abwälzung sich den wirtschaftlichen Bedingungen gemäss auf Glieder des sozialen Organismus verteilt, eine neue Steuer bringt dann eine neue Umwälzung hervor u. kann das kaum hergestellte Gleichgewicht stören. Ob dies alte Wort richtig ist, das ist eine Frage. Jedenfalls kann dieses Prinzip nicht als absolutes hingestellt werden, denn es hiesse ja jede Reform des Steuerwesens ausschliessen u. dasselbe zu ewigem Stillstand verurteilen u. das Machtgebot unserer Zeit verlangt nun einmal sowohl Reform hinsichtlich des Aufsuchens neuer Steuern, als hinsichtlich besserer Ausgestaltung des Bestehenden. Der Staatsbedarf wächst u. droht mit immer neuem Wachstum, weil die Anforderungen an den Staat wachsen u. ihm immer neue Aufgaben gestellt werden. Wir Bürger, wir Steuerzahler sind es ja, die diese An-

forderungen stellen. Eine jede Bürgerklasse hat doch ihre Interessen im Auge u. lebt oft 'des naiven Glaubens, ihr Begehren kann erfüllt werden, ohne dass sie neue

Opfer zu Gunsten des Staatssäckels zu bringen braucht. Es ist immer dasselbe Bild: ein jeder will etwas haben u. keiner will etwas geben. — (Järgneb).

Kroonika.

Eesti.

Narva sadama kordaseadmiseks 27 miljoni marka. Narva sadama kordaseadmiseks kavatakse tuleva aasta eelarvesse võtta 27. milj. marka. Sadamasse tuleb ehitada uus muul, kaldad kindlustada ja sild korda seada. Et seisukorraga tulvuneda, sõidab mereasjanduse peavalitsuse juhataja tuleval nädalal Narva. (Postim. 16 juunil 1925.)

Tuletikkude müügi korraldamise seadus tagasi lükatud. Tuletikkude müügi korralduse seaduse arutamisel põhjendas ins. Imelik, kui kaubandus-tööstus-ministeeriumi esitaja, tuletiku müügi korralduse tarvidust eriti sellega, et Rootsi vabrikantide oma sündikaadi kaudu Eesti tuletikkude müügile väljamaal sarnast raskust sünnitavad, et meie tikkudele turu leidmine võimatuks muutuda. Uus seadus korraldaks tiku müüki sarnaselt, et vabrikandid ühiselt Rootsi töösturitega võistlust võiks pidada.

H. Komisjoni enamus oli arvamusel, et tikufööstus riikliskorraldust ei vaja ja lükkas sellepärast eelnõu esimesel lugemisel tagasi. Kaja 17. juunil 1925.

Keskühisus „Eesti Lina“ avamiskoosolek peeti 16. juunil s. a. Tallinnas, E. T. K. ruumides. Kokku oli tulnud esitajaid 13 ühise poolt. Võetakse vastu ajutise komisjoni poolt väljatöötatud esialgne tegevuskava ja eelarve, kuna nõukogule ülesandeks tehakse järgmiseks peakoosolekuks kindla eelarvega esineda. Esialgne osamaks määratakse kindlaks 100.000 marga peale, mida jaokaupa võib tasuda, osalt sularahas, osalt vekslites. Järgnevad nõukogu valimised. Nõukokku valitakse hrad: B. Rosfeld, E. Ehrlich, M. Kissa, J. Põdra ja E. Oinas. Kandidaatideks — J. Laan ja P. Markus. Antakse nõukogule õigus seni juhatuse ülesandeid täita, kuni juhatus moodustatud. Pvl. 19. juunil 1925.

Kaubandusline läbikäämine nõukogude Venemaaga.

Maikuu jooksul on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportikaupu.

204 vagunit ajalehe- ja trükipaberit, 2 vag. pruugitud majakraami, 22 vag. porland tsementi, 1 vag. soolatud kilu, 1 vag. raamatuid, 1 vagun elus sugusigu ja 1 vagun viljakaitse uksi (raudtee laadimise abinõud).

Kokku ekspordeeritud 232 vagunit kaupu ja 185 saadetust bargaash-kaupu, kaal 5724,7 klgr.

2. Transiitkaupu.

1 vagun segakaupa, 3 vag. sidronihapet, 2 vagunit tühje kotte ja 1 platvorm autodega.

Kokku 7 vagunit transiitkaupu, ühes eksportkaupadega kokku nõukogude Venemaale saadetud 239 vagunit kaupu.

Sama kuu jooksul on nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

38 vagunit elus sigu (a/s. „Külmefusele“), 13 isis-

terni naftat, 3 vag. kanepit, 5 vag. takku, 6 vag. püevaliliseemneid, 6 isisterni masuuti, 1 vagun mineeraalvett, 4 jäävagunit võid ja 1 vagun raamatuid.

Kokku nõukogude Venemaalt maikuu tulnud 77 vagunit kaupu, 111 saadetust bargaash-kaupu, kaal 5128 klgr. ja 6 suure kiiruse kauba saadetust, kaal 413,5 klgr.

Kaubandusline läbikäämine Lätimaaga.

Maikuu jooksul on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

4 vagunit hobustega, 61 vag. tsementi, 26 vag. segakaupu, 2 vag. kaitse, 2 vag. vasikanahku, 2 vag. Tartu leivavabriku „Pain Normal“ küpsetatud teraleiba, 7 jäävagunit värsket kala, 1 vag. tooreid konte, 1 vag. jäätööstuse masinaid, 1 vag. vana ajalehepaberit, 3 vag. elus loomi, 1 vag. rukist, 1 platvorm lokomotiiviga, 1 vag. puuvilla, 1 vag. linu, 1 platvorm autokeredega ja 1 vagun näituse paviljoniga.

Kokku maikuu Lätimaale ekspordeeritud 116 vagunit kaupu.

Sama kuu jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

32 vagunit segakaupu, 11 isisterni bensiini, 3 vag. põllurammu, 13 vag. heeringaid, 1 vag. gipsi, 1 platvorm tammejuulaudu, 4 vag. subkrut, 1 vag. rukist, 1 vag. majakraami, 1 vag. rauda, 1 vag. k'aaspuudelis, 2 vag. fajansnõusid, 1 vag. põllutööriistu, 1 vag. vabriku masinaid, 2 plat ormi autodega ja 1 vagun klaaspurke.

Kokku Lätimaalt maikuu sisse veetud 76 vagunit kaupu

Mõned andmed kaubaveo kohta laiaroopalisel raudteel.

Ülevaate saamiseks kaubaveo arenemise kohta riigi raudteel 1921–1924. aastatel ja eriti mõõdalainud aastal toome allpool statistiliste andmete põhjal kokkuseatud kolm tabelit.

Esimene tabel näitab kaubaveo liikumist üksikute ainete järele mõõdunud 1924. a. eest, järgnevad kaks aga kujutavad võrdlevaid andmeid kaubaveo kohta 1921–1924 aastatel (arvud vagunites ja tonnides). (V. tabel nr. 1.)

Neist tabelitest näeme, et kõige suuremaks kaubaveo artiklaks meie laiaroopalisel raudteel on metsamaterjal (21.315 vagunit) ja põletispuud (13.517 vag.), kui mitte arvesse võtta segakaupade ja raudtee oma vedusi. Põletispuudele järgneb põlevkivi oma 5601 vaguniga, teravili ja jahu (5343 vagunit), loomad (3971 vag.), tsement (2789 vag.), turvas (1793) jne.

Üksikute kuude kaubaveo tulemusi vaadates, leiame, et kõige elavam kaubavedu on olnud maikuu (13649 vagunit) kõige vähem aga detsembri kuul (6949 vagunit). Viimaste kuude kaubaveo arvu kahanemine on tingitud lumete puudusest. Viimane asjaolu on õige halvavalt metsamaterjalide väljaveo peale mõjunud, nimelt on põletispuude ja metsamaterjalide vedu vähenenud viimaste kuude jooksul kuni 80% võrra. (V. tabel nr. 2 ja 3.)

Kauba laadimine laiaroopalisel raudteel 1924. aastal.
(a r v u d v a g u n i f e s)

Tab. nr. 1.

Kauba nimet.	Jaan.	Veebr.	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dets	Kokku
Teravili, jahu	487	352	537	944	1098	227	246	169	237	314	363	369	5343
Põletispuud	22 5	2407	2025	1253	864	483	832	892	781	656	542	476	13517
Metsa-, ehitus- materjal	843	1890	2499	2211	2015	2176	2501	2331	1860	1532	942	515	21315
Nafta, petroo- leum	87	66	73	26	74	27	24	37	43	91	128	71	747
Heinad, õled	179	147	181	127	58	43	68	54	46	69	109	78	1159
Linad, takud	89	209	263	202	124	49	32	12	23	56	187	225	1571
Kivi, telliskivi	79	246	141	154	254	315	279	227	235	278	203	94	1971
Põlevkivi	445	378	372	191	419	337	657	775	849	593	308	277	5601
Sool	42	46	37	15	135	31	90	59	47	60	134	36	731
Paber	52	156	142	178	227	104	118	140	158	158	125	137	1695
Loomad	336	445	287	389	401	282	296	330	297	358	352	198	3971
Kunst-põlluväe- tis	8	68	44	53	199	10	38	340	28	19	2	46	855
Gips	7	26	78	63	69	45	46	51	55	18	10	33	501
Lubi	13	15	41	31	99	74	97	79	59	41	29	13	591
Tsement	29	56	174	175	447	252	330	511	424	297	110	76	2789
Puupapp	118	59	76	78	127	142	118	96	134	122	183	89	1342
Kartulid	92	62	105	108	303	133	49	1	98	429	340	101	1821
Rdt. materjal	865	1032	1460	751	1054	1016	1572	1131	1429	1618	1212	1128	13140
Segakaup	2347	2188	2406	2419	4118	2598	2508	2330	2411	2605	2334	2188	30542
Õlu	46	46	54	58	64	68	74	78	57	62	47	63	717
Linaseeme	—	6	3	7	4	4	—	—	4	102	24	3	157
Turvas	10	94	39	75	112	92	89	179	331	444	176	152	1793
Piim	66	32	41	18	38	28	39	35	26	25	30	41	419
Piiritus	9	52	54	26	42	24	6	23	21	9	26	13	305
Majakraam	56	10	14	24	33	24	9	12	11	17	11	21	836
Raud	12	20	7	33	41	43	39	50	13	76	48	13	395
Kivistüsi	19	77	30	130	371	52	88	124	17	180	70	126	1278
Sõjaväe kraam	36	104	57	63	112	29	121	56	25	3	27	56	690
Masinad ja osad	37	20	45	48	110	48	48	47	19	51	17	16	556
Heeringad	36	87	22	23	69	23	54	30	29	34	12	2	421
Mimesug. kaup	25)	328	163	309	437	180	173	171	140	236	195	210	2792
Hobused	15	10	6	7	8	3	5	3	5	8	4	7	81
Loomakoogid	32	52	67	28	48	2	—	5	40	5	—	5	285
Puuvill ja nende saadused	3	34	35	30	68	52	32	13	25	20	25	29	366
Kokku laaditud	9074	10833	1 590	10267	13649	9028	10709	10399	10030	10750	8330	6949	121608

Laaditud vagunite arv.

Tab. nr. 2

K u u d	1921		1922		1923		1924	
	Kokku laaditud	Sellest Vene vagunid	Kokku laaditud	Sellest Vene vagunid	Kokku laaditud	Sellest Vene vagunid	Kokku laaditud	Sellest Vene vagunid
Jaanuvar	7374	899	9021	2003	8911	52	945	275
Veebruar	7964	578	9035	1929	8872	165	9332	393
Märts	8562	921	14137	6009	11864	1695	10696	171
Aprill	7374	2493	11622	5673	10127	764	9578	331
Mai	7287	3280	13238	4675	9516	178	12683	867
Juuni	8357	2082	10944	1595	9475	96	9004	113
Juuli	7814	1218	9242	437	10373	175	9863	144
August	7001	1144	8744	522	10324	208	10746	*)—
September	7703	2273	8001	292	10355	207	9426	—
Oktoober	6438	448	7808	269	9050	114	10668	—
November	7407	1125	8592	180	8559	256	8317	—
Detsember	8286	2338	7508	237	6943	118	6934	—
	94141	18799	117892	23821	114369	4037	116392	

*) Andmed puuduvad.

Tonnide peale ümberarvatuna kujuneb kaubarongidega äraveetud kauba arv järgmisena: Tab. 3.
(a r v u d i t u h a n d e t e s.)

K u u d	1921		1922		1923		1924	
	paaris	umbpaar.	paaris	umbpaar.	paaris	umbpaar.	paaris	umbpaar.
	sihis *)		sihis		sihis		sihis	
Jaanu ar	59,0	104,7	154,8	160,1	64,1	113,9	76,9	123,8
Veebruar	70,6	109,1	144,3	140,3	55,9	128,8	89,4	164,9
Märts	121,1	161,9	264,5	184,7	137,1	188,4	99,0	191,8
Aprill	140,8	170,7	321,4	188,5	111,6	189,6	91,3	139,7
Mai	200,7	171,1	288,3	180,6	82,7	144,6	114,5	152,1
Juuni	118,8	100,8	145,3	150,1	78,1	133,7	88,3	157,5
Juuli	82,4	93,4	87,1	111,8	78,4	131,7	103,2	141,5
August	70,6	81,9	86,6	109,8	85,8	125,2	115,7	155,8
September	84,0	72,1	69,4	100,9	76,0	103,4	96,6	149,9
Oktoober	62,8	74,3	65,3	92,7	51,6	104,2	96,0	137,0
November	58,3	74,0	58,4	91,5	62,7	93,6	75,2	114,6
Detsember	79,9	81,3	73,6	93,3	52,8	121,7	62,6	91,3
Kokku	1 149,2	1.295,9	1.759,5	1.604,8	937,2	1 579,3	1.109,2	1.720,3
Kokku aastas mõle- m's sihis **)	2 445.200		3.364.471		2.516.669		2.829,558	

Nendest tulemustest selgub, et kaubavedu on kõige kõrgem olnud 1922 aastal, mis seletatav transiit kaubaveo rohkusega. Järgneval 1923. aastal on kaubavedu ligi 30% võrra langenud, kuid mõõdunud aastal on siiski veod ligi 10% võrra tõusnud. Viimane asjaolu on tingitud peaaesjalikult põlevkivi veo tõusust.

Samasugune lugu kordub ka laaditud kaubavagunite arvuga.

Ametlikud teated kaubandustööstus- ministeeriumilt.

Eesti.

Lambapidamisest Eestis. Eestis oli lambaid: 1922. a. 714.700, 1923. a. 666.000, 1924. a. 607.000.

1924. a. lammastest olid 328.000 üle ühe aasta ja 2 9.000 alla ühe aasta vanad. Keskmiselt tuli 1923. a. ühe ruufkm. kohta 15,2 ja iga 100 elaniku kohta 60,2 lammast.

Kui arvata et täiskasvanud lammast keskmiselt 1,72 klg. ja alla 1-aasta vanal lammast 0,82 kg. villa annab, siis oleks villasaak 1924. a. üle 800.000 kilogr. suur.

Eesti villatärvividud kodumaa lambad ei suuda katta. Sisse on veetud villa viimastel aastatel 60 miljoni Emk väärtuses aastas. Villasuurtööstus tarvitab peaaegu ainult sisseveetud villa, kuna omamaa villa enamasti neissamades majapidamistes, kus lambaid peetakse, ära tarvitatakse.

Soome.

Läbisõidust Balti riikide kaudu Kesk-Euroopasse kirjutab Soome lehtedes Eestiski tuntud Soome insener Viljanen, kes hiljuti Tallinnas viibis. Sõit Helsingi-Tallinna-Riia kaudu ei olla sugugi halb, kui seda võrdleb sõiduga Turku-Stokholm-Trelleborgi kaudu. Eestis olla raudteevagunid puhtad ja ruumikad. Rahvusvahelised magadisevagnid pakuvad niisugust luksust, mida vaevalt on Soomes ja Rootsis leida. Üldse on Viljanen arvamisel, et sõiduliin Tallinna-Riia kaudu saab Soomele tulevikus väga täht-

*) Umbpaaris' sihis - rongid mis Tallinnast välja lähevad. Paaris sihis - rongid mis Tallinna tulevad.

**) Arvud on tähtedena võetud.

saks, mitte ainult reisijate liikumise suhtes, vaid ka kaubanduse alal.

Läti.

Ministrite kabinet avaldas nõusolekut tariifi raua, terase ja malmi viilpuru peal alandada, neid 5 klassi asetades, kuid lükkas tagasi teedeministeeriumi ettepaneku tõsta tariifi või ja nisujahude pealt.

Inglise.

Karjasaaduste hinnad Londonis 13. juunil 1925. a (Kaubandus-tööstusministeeriumi informatsioon).

I. V õ i.

Daani	190 kuni 192 sh. per cwt.
Uus Meremaa I s	178 " 180 " " "
Eesti	176 " 180 " " "
Siberi	148 " 158 " " "

Üldiselt on või hinnad 6-8 sh. võrra tõusnud. Käesoleva nädala lõpul lõppes Daani sadamatöölise streik, mille läbi sissevedu Inglismaale Daanist harilikusse radasse tagasi pööras. Käesoleva nädala jooksul on nõudmine või järele haruldaselt elav, missugune asjaolu ka hindade tõusu peale mõju avaldas. Ka võib vahelst hindade edaspidise väikese tõusu peale lootä järgneva ühe-kahe nädala jooksul.

Uue Meremaa või tõusnud 9 sh. võrra. Eesti võid käesoleval nädalal turul ei olnud ja ta on noteeritud järgmise nädala peale 176-180 sh. per cwt. Siberi või tõusnud 4-6 sh.

II. Bacon.

Iiri	128 kuni 137 sh. per cwt.
Daani	108 " 116 " " "
Rootsi	106 " 112 " " "
Läti	92 " 98 " " "

Hinnad baconi peale on käesoleva nädala jooksul märksa langenud. Osalt on see tingitud suurest sisseveost Daanist. Hinnad on, peale Iiri, langenud keskmiselt 4 kuni 10 sh.

III. Munad.

Daani	13 kuni 16 sh. per cwt.
Leedu	8/6 " 11/9 " " "

Nõudmine paremate sortide järele on vähenenud käsikäes Daani sadamatöölise streigi lahendamisega. Leedu munade järele on suur nõudmine.

Teated ettevõtete tegevusest.

A/s. „**Rotermann'i tehased**“ on oma läinud tegevusaasta puhtakasuga Emk 26,2 milj. Emk. 19,5 milj. vastu 1923. a lõpetanud. Puhaskasust arvati (milj. Emk.) dividendiks — 6,3 (25⁰/₁₀₀ aktsia pealt), tagavarakapitaaliks — 1,3, riigimaksudeks — 10,5, juhat. ja rev.-kom. liikmetele — 1,2, heategev. ots., tööliste, ametnikkudele ja juhatuse käsutada — 7,0. Äriseis 31. dets. 1924. a. Emk. 292,1 milj., kuna see 1923. a. Emk. 355,4 milj. näitas; vähenemist tuleb kaupade ja valmisaaduste arvele kirjutada, misugune arve võrreldes eelmise aastaga Emk. 115,5 milj. võrra vähenenud on. Passiv-arvetest näitab vähenemist kreditoride arve Emk. 85,1 milj. võrra. Brutto-tulusid on saadud Emk. 114,2 milj. (veski kasutamistest — 62,0 ja jahude ning leiva müügist — 52,2), kulud sellevastu olid Emk. 87,9 milj.

Järgnevad tehase läinud kolme aasta äriseisud (milj. Emk.):

Aktiiva.	31.XII.24	31.XII.23.	31.XII.22.
Kassa ja pangad	51,1	14,7	0,4
Debitorid ja vekslid	38,5	52,9	5,8
Vili, jahu, valmisleib ja kotid	45,7	161,2	99,7
Liikumata varandus	115,7	116,1	89,6
Liikuv varandus	16,4	10,5	19,1
Passiva.			
Kapitaalid (põhikap. — 25,0, tagavara 1,5 ja amoris. — 28,4)	54,9	42,0	31,2
Kreditorid	207,3	292,4	176,3
Puhaskasu	26,2	19,5	6,1

Bilans ühes teiste arvete-ga 292,1 355,4 214,6

Kauba Pank a/s. on läinud tegevusaasta brutto tulusid Emk. 9,8 milj. saanud (saadud 0⁰/₁₀₀ — 4,9, komisjon — 3,8, mitmesugused tulud — 1,1), millest kulud Emk. 8,3 milj. maha arvates, puhaskasu Emk. 1,5 milj. järele jääb. Puhaskasust arvati (milj. Emk.): dividendiks — 0,6 (10⁰/₁₀₀ aktsia pealt), tagavarakapitaaliks — 0,2, nõukogu ja ametnikk. lisatasuks — 0,3, riigimaksudeks — 0,5. Äriseis 31. dets. 1924. a. Emk. 68,0 milj.

Järgnevad panga läinud kolme aasta äriseisud (milj. Emk.):

Aktiiva.	31.XII.24.	31.XII.23.	31.XII.22.
Kassa ja jooksvad arved teistes pankades	14,5	5,2	5,7
Laenud	43,8	43,0	35,9
Korrespondendid	5,1	3,2	3,2
Liikumata varandus	1,8	1,8	0,8
Passiva			
Kapitaalid (põhikap. — 6,0, tagav. — 0,8)	6,8	6,6	6,4
Hoiusummad	46,6	37,2	27,6
Korrespondendid	2,8	0,6	3,8
Kontokorrent arved t. pankades	6,0	5,8	4,6
Puhaskasu	1,5	2,0	1,9

Bilans ühes teiste vähem. arvetega 68,0 54,6 46,6

A/s. „**Tartu Pärmivabrik**“ on oma läinud tegevusaasta puhtakasuga Emk. 3,6 milj lõpetanud (tulud — 17,9, kulud — 14,3). Äriseis 31. dets. 1924 a. Emk. 99,8 milj. Kasu jaotust avaldatud aruanne ei sisalda.

Järgnevad a/s. läinud kahe aasta äriseisud (milj. Emk.):

Aktiiva.	31.XII.24.	31.XII.23.
Kassa, pangad, väärtp. ja valuuta	12,7	11,6

Debitorid ja vekslid	16,4	12,0
Liikumata varandus	69,3	35,8
Liikuv varandus	31,2	31,2
Kaubad, materjaalid ja toores- ained	1,2	2,0
Passiva		
Kapitaalid (põhik. — 48,0, ta- gav. — 0,4)	48,4	54,9
Amortisatsiooni kapitaal	11,9	54,9
Kreditorid ja vekslid	33,3	35,2
Puhaskasu	3,6	7,1
Bilans ühes teiste arvet.	99,8	97,5

Ärikalender.

25. juunil.

Eesti Väliskaubanduse Panga a/s. erakorraline peakoosolek kell 11. e. l. panga ruumes Tallinnas, Kinga t. 1. A/s. „**Räpina paberivabrik**“ aktsionäride aastapeakoosolek kell 6 p. l. advokaatide büroo ruumes, Tartus, Suurturg 6.

26. juunil.

Eesti-Vene kaubanduse ja tööstuse a/s. „**Evka'i**“ peakoosolek kell 1/2 6 p. l. a/s. „**Lignum'i**“ kontori ruumes, Telliskivi t. 35.

29. juunil.

O/ü. „**Minimaks**“ korralline aasta peakoosolek kell 6 p. l. o/ü. ruumes, Vene t. 11-a.

30. juunil.

A/s. „**Esimene Juurdeveo Raudteede Selts Venemaal**“ korralline peakoosolek kell 6 õhtul Tallinnas, Vene t. 8 juhatuse ruumes. **Balti Puuvilla ketramise ja kudumise vabrik** A/S. teiskordne üldine koosolek kell 5 p. l. juhatuse ruumes Tallinnas, S. Karja t. 13 — 3. A/S. masinaehitusvabrik „**Franz Krull'i**“ korralline peakoosolek kell 4 p. l. seltsi ruumes Tallinnas, Kopli t. 28.

Uued aktsiaseltsid ja osühisused.

Tallinna külmetusmaja ja kunstijääitööstus a/s. „**Frigor**“. Tegevusala: Kunstijää tegemine ja müümine, ruttu rikkiminevete ainete hoielevitmine ja kõikide nende kaupade talitused, mis kaubaladude seaduses eite nähtud. Asutajad: Elias Veinberg, Nikolaus Vöhrmann-Hill ja Elias Reiffes. Põhikapitaal: Emk. 5 000.000, mis koosneb 1000 akt. à mk. 5000.— (R. T. nr. 95/96 — 1925. a.)

Töolistemajade o/ü. „Töoliste Kodu“. Tegevusala: Igasuguste tööliste kultuuriliste ja hariduslike ettevõtete ja asutuste ellukutumine ja toetamine ning hoolekandmine, et tööliste ühisustel, seltsidel, nende liitudele ja kultuurilistele ettevõtetele ning asutustele nende tegutsemiseks tarvisminevad asuruumid, sisseseeded ja maa-alad oleksid. Asutajad: K. Ast, M. Marina, H. Marina, J. Piiskar, A. Tulp, M. Püümann, O. Gustavson, J. Pikkov, A. Rei, K. Virma ja E. Jonas. Põhikapitaal: Emk. 1.000.000 mis koosneb 1000 o/t. à Mk. 1000. (R. T. nr. 99/100 — 1925. a.)

Tähtsamad vähempakkumised.

Sm. arsenal (S Erika t. 5) — sega — 26. juunil s.a. kell 10 homm. — **457 pd. musta katuseplekki.**

Sv. varustusvalitsuse intendantuuriosakond (Tallinnas, Pagari t. 1, tuba 9) — kinnisel — 26. juunil s. a. kell 11 homm — **pipari.**

Riigi raudteevalitsuse varustusosakond (Tallinnas, Tehnika t. 16-a, tuba 18) — kinnisel — 25. juunil s. a. kell 10 homm. — **650 pd. rohelist seepi.**

Sõjaväe tervishoiuvalitsus (Tallinn, Pagari t. 1, tuba 121) — kinnisel — 11. juulil s. a. — **arstfrohte, puuvilla, marliit ja ligniini.**

Sv. varustusvalitsuse intendantuuriosakond (Tallinnas, Pagari t. 1, tuba 9) — kinnisel — 30. juunil s. a.

kell 11 homm. — suuremal arvul soolakala (heeringaid ja kilu).

Tallinna linna valgustuse ja veemureisemise osakond (Tallinnas, Rannavärava puistee 27) — 27 juunil s. a. — 500 kantsülda segapuid (ilma haa- vadefaj).

Isiklikud teated.

Abieluvaranduse lahutamise lepingud.

Aleksander Vichmann ja Salme Vichmann, sünd. Puudberg; Johannes Lukken ja Marie Lukken, sünd. Käba; Aleksander Vattmann ja Marie Vattmann, sünd. Jürgenson; Peeter Jaani p. Mets ja Alide Cäcilie Peetri t. Mets, sünd. Liebus. (R. T. nr. 99/100-1925).

Varanduse hoolekanne.

Tallinna telliskivivabriku aktsiaselts „Edg. Behr ja Ko.“, „Eestimaa Aadeli Maa Krediidiselts“ (Эстляндское Дворянское Земельн. Кред. Общество) end. Narva tuletõrjajate kooskämise seltsi (klubi) ja äraolija Ivan Jvanovi võranduse (Skorjatina vallas, Mokredi külas) üle on hoolekanne sisse seatud (R. T. nr. 101/102-1925).

Maksujõuetuks tunnistamine.

Tallinna Haapsalu rahukogu määruse põhjal 23 maist 1925. a. on Fritz Rehs kaubanduslikult maksujõuetuks tunnistatud. (R. T. nr. 101/102-1925).

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutel nädalatel on meie arve-kokkuvõtte järele riigi laiaroopalisel raudteedel kaupu laaditud järgmisel määral (vagunid):

Teravilja ja	23—29.	30. apr.	7—13.	14—20.	21—27.	28. m.
	apr. 6. maini.	maini.	maini.	maini.	maini.	3. juun
jahu . . .	90	95	47	134	105	144
Kartulid . . .	78	90	70	26	44	25
Elusloomi . . .	128	104	89	71	55	46
Linu ja takku . . .	6	8	9	15	11	11
Põletispuid . . .	327	367	253	235	209	88
Muud metsa-						
materjali . . .	529	617	564	603	461	225
Põlevkivi . . .	103	259	295	297	308	218
Turvast. . .	—	—	4	—	1	2
Tsementi . . .	64	49	71	87	61	38
Lupja . . .	18	24	21	11	13	15
Muud erakaupa . . .	922	1263	1130	1112	867	379

Kokku . . .	2265	2876	2553	2591	2135	1191
Raudtee veod . . .	324	353	400	342	362	48

Kokku laadit. 2589 3229 2953 2933 2497 1239

Tallinna laiaroopalise raudtee kaubajaama (kõikidesse kauba vastuvõtte punktidesse) on samade aegade jooksul sisemaalt sisse tulnud (arvesse on võetud ainult vagunisaadetusel):

Teravilja ja	16—22.	23—29.	30. apr.	7—13.	14—20.	21—27.
	apr.	apr.	6. maini.	maini.	maini.	maini.
jahu . . .	2	2	1	—	—	1
Kartulid . . .	151	117	16	59	14	25
Põletispuid . . .	120	164	57	191	124	61
Metsamaterj. . .	442	549	505	511	474	368
Linu ja takku . . .	—	1	2	2	10	3
Põlevkivi . . .	88	74	50	85	104	66
Turvast. . .	2	—	—	1	—	2
Muud erakaubad . . .	190	340	307	188	273	225
Kokku . . .	575	995	1247	1037	999	751

Turu ülevaated.

Rahatürg.

Arvekoja tegevus Eesti Panga juures.

1921. a. novembrist saadik tegutseb Eesti Panga juures pankade vaheline arvekoda. Kolme viimase

aasiaga on arvekoja tegevus hoogsamaks muutunud ja puhastatud tshekkide kui ka summade arvu kahekordseks viinud. Eriti suur tegevus algas arvekojas 1924. a. juulist, millal hoogne deflatsioon rahamärkide asemel tshekkide tarvitusele võtma sundis. Sest ejaast peale oli igakuune arvestatud tshekkide summa 1924. a. ikka üle 700 milj. ning künib tänava miljardini. Viimase nelja kuu liikumisest arvekojas anavad ülevaate järgmised arvud (milj. mk.):

	1923	1924	1925
Jaanuar . . .	588,0	524,6	1.017,8
Veebruar . . .	416,1	602,7	955,0
Märts . . .	612,5	602,2	1.228,3
Aprill . . .	658,5	687,1	1.323,4
Kokku . . .	2.275,1	2.416,6	4524,5

Ka on kasvanud arvestatud tshekkide igakuune arv; kui eelmiste aastate igakuune tshekkide arv esimesel neljal kuul 2100 — 3400 vahel kõikus, tõusis see tänava aprillis 5219 peale. Võrreldavad arvud on järgmised:

	1923	1924	1925
Jaanuar . . .	2535	3329	4530
Veebruar . . .	2182	3385	4161
Märts . . .	3154	3456	5.01
Aprill . . .	3136	3369	5219
Kokku . . .	11.007	13.539	18.911

Ligi pool kõikidest arvestatud tshekkidest langeb Eesti Panga peale tema osakonnaga, ligi veerand — G. Scheel ja Ko peale. Järelijäänud veerand jaguneb 12 panga vahel.

Eesti panga äriselts.

Miljonites markades.

Aktiiva.	15. VI.	7. VI.	30. V.	15. V.	31. V.
	1925.	1925.	1925.	1925.	1924.
Kassa . . .	1.100,9	1.073,2	1.003,3	908,6	1.088,8
Kuld, hoitusum-					
mad väljam.					
ja välisvaluuta					
kassa, millest					
maha arvatud					
väliskohustus-	556,2	596,4	586,1	628,4	232,8
sed. . . .					
Sell. „Loro“ debet	128,9	129,0	129,1	129,0	198,4
Välisvaluuta					
vekslid . . .	265,1	263,5	253,2	282,7	502,1
Diskont. vekslid	1.695,2	1.662,7	1.659,5	1.636,0	1.808,9
Mõttes, kindlus-					
taatud laenu	4.098,2	4.116,2	4.138,8	4.078,3	3.630,0
Sellest akkred.					
ja gar. laenu	623,9	637,2	642,7	634,1	875,7
Passiiva.					
Kapital ja taga-					
vara kapitalid	398,0	398,0	398,0	398,0	325,0
Pangafähed . . .	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0	2.250,0
Hoiusummad . . .	4.094,0	4.039,1	4.035,6	3.940,7	3.568,4
Sellest riigik.					
hoiisummad	2.561,8	2.601,1	2.633,3	2.471,8	1.919,2
Akkreditiivid ja					
garantiid	536,6	545,4	537,0	527,2	811,6

Eesti Panga kassad suurenesid aruande nädalal 1073,2 milj. pealt 1.100,9 milj. mk. peale. Selle vastu läks valuutat välja 40 milj. marga eest, viies

vanad tagavarad 556,2 milj. mk. peale. Välisvaluuta vekslid kasvasid 2,5 milj. margaga 265,1 milj. peale.

Laenudes osutavad diskonteeritud vekslid 32,4 milj. mk. suurenemist, kuna kontokorrent laenud 18 milj. marga võrra kahanenud; sellest viimasest langeb garantiide peale 14 milj. marka.

Hoiusummad suurenesid 54 milj. marga võrra, kuna riigikassa arve langes 40 milj. margaga 2.561,8 milj. mk. peale.

Õfendus! Eelmises numbris toodud andmed arveteseisus kandsid arvu 1. VI, mis aga lugeda tuli 7. VI 25. a.

Viimased välisbörsede kursid *).

	London			Stockholm			Helsingi			New-York		
	1924 a. 19. VI	1925. a.		1924 a. 19. VI	1925. a.		1924 a.	1925. a.		1924 a. 19. VI	1925. a.	
		12. VI	19. VI		12. VI	19. VI		8. VI	16. VI		12. VI	19. VI
Naelsterling	-	-	-	16.27	18.16	18.165	172.45	193.10	193.05	4.3425	4.8581	4.8612
Dollar	4.3279	4.858	4.8595	3.765	3.7375	3.7375	39.85	39.70	39.70	-	-	-
Prantsuse frank . . .	80.15	100.40	102.80	20.35	18.10	17.635	217	196	191	-	-	-
Helveetsia frank . . .	-	-	-	66.55	72.575	72.60	-	-	-	-	-	-
Rootsi kroon	16.285	18.16	18.16	-	-	-	10.60	10.635	10.63	-	-	-
Soome mark	173	192.80	192.75	94.25	94.20	94.15	-	-	-	Praaga		
Daani kroon	25.64	25.75	25.42	63.50	70.55	71.40	674	747	754	1924 a. 19. VI	1925. a.	
Hollandi gulden . . .	11.56	12.095	12.115	140.95	150.15	149.95	14.94	15.98	15.97		12. VI	19. VI.
Eesti mark	-	-	-	-	-	-	10.10	10.65	10.65	8	9,05	9,05
Kuld per unts. . . .	95/5	84/11	84/11	-	-	-	-	-	-	-	-	-

100 Eesti marka Berliinis 3. juunil 1925. a. - 1,121
 9. " " - 1,122
 17. " " - 1,119
 Londonis 30. mail " - 1,845 mk. üks £.
 6 juunil " - 1,845
 12. juunil " - 1,850

*) London noteerib kurse: £ 1 nii mitu vastava maa rahaüksust. Mõjal on noteerimisviis nagu Tallinnas s. t. kurs näitab ühe naelsterlingi ja dollari hinda oma maa rahaüksustes ja kõikide teiste valuutade hinda 100 üksuse eest.

Ohtrate Ameerika laenude peale vaatamata, mida sealsed pangamõnikud välisriikidele soetanud ja mis nende poolt panga operatsioonides „kooreks“ nimetatud viimaste tulutoovuse tõttu („Dun's International Review“ mai numbris), on mõned majanduslistes raskustes siplevatest riikidest keeldunud sellele libedale teele minemast. Ajutised ja lühikeseajalised, kõrgeprofendilised, laenud on leitud kergeteks ja jõuetuteks abinõudeks kestvaks ning lõpulikuks seisukorra parandamiseks. Ka pole vastuvõetavaks tunnustatud pikaajalised väljamaa laenud, mida nii raske üldse saada, vaid on pöördud mõjuvama vahendi poole: - omamaa toodangu töstmisele. Üheks esimestest on Itaalia, kes langeva liiri toetuseks Morganilt 50 milj. dollarit laenu sai, kuid seda lugedes ajutiseks, Mussolini algatusel asus nisu toodangu suurendamisele. Praegune ajakohane loosung on „battaglia del grano“, ja kui see küllalt jõuliselt ellu viiakse võime pea liiri tõusu konstateerida.

Seni on liir veel tuntavat langust osutanud ja Londonis 19 juuniks 131,40 peale kukkunud, olles alles aprillis 119 ja mais 120.

Prantsuse rahaministri senised sammud ei lähe

palju lahku ta eelkäijate omadest, vahesi ehk ei enam autoriteetsed. Ikka samane üleskutse vanadele laegastele raha andmiseks suure puudujäägi - 3 miljardi franki - katteks eelarves. Maksimaksja tühjendaks oma laegast riigi kasuks kindlasti, kuid talle peaks antama kindlustus, et tagajärgi tõesti saavutaks. Seda aga pole tal, nagu see usaldus puudub ka väljamaal, mida frangi kurs tõlgitseb. Caillaux täristab küll lahingu franke, mis tal käsitada Morgani krediidi ja rahaministeeriumi tagavarade näol ja lubab korjata eelmise aasta Poincaré-hoopi spekulatsioonile. Rahvusvaheline spekulatsioon on aga selle vastu juba valmistatud ja ei karda seda kui ootamatut; frangi kursi langus kestab edasi ja on juuniku jooksul 98 pealt naela eest 102,80 peale 19 juunil lühenud. Ühtlasi langes ka Belgia frank sama võrra. Tõusu näitavad selle vastu endiselt Daani ja Norra kroon. Nende tõus on koguni nii põhjusega, et Norra riigipank takistamiseks vastuabinõusid käsile võtnud. Rootsi kroon ja Soome mark püsivad endisel punktil.

Eesti mark Londoni pankades langes 1845 mk. naela eest 6. juunil - 1850 peale nädal hiljem.

Parkimise ekstrakt	pd.	—
Väavel, öie 98%	"	—
Värvid, nigrosin vees sulav, välj.	"	9200—10.000
" tsinkvalge Saksa	"	1500—1600
" tinavalge Englise	"	1750—1800
" ooker Prants.	"	310—450
Väetisained, salpeeter, Norra (k. 6)	"	—
" Tshiili	"	420
" Superfosf. E. T. K. must kukk (k. 6 pd.) 18—30% fr. Tallinn	"	675—
" Thomasjahuk. 100 kg 17-18%	"	590—
" Väavelhapu ammoniak	"	2750
" Lubja lämmastik 18%	"	1850
" Kualisool, 30% kott 6 pd. frkojaam 40%	"	670— 840—
" Kainiit 12% lahtine	pd.	—
" Vosvoriit, Eesti 6%	"	—
Paber, rotatsiooni	"	440
Tsement, Portland, Port-Kunda pütt 10 pd. 10 naela	pütt	830
Tsement, Portland, Aseri	"	770
Kriit, toores	pd.	110
" pestud	"	130—135
Asfalt	"	130
Kivitõrv, Rootsi	"	240—280
Puutõrv, Daani	"	380—450
Lubi	"	50
Gips, tükikides frko Isborsk	"	25
" jahvatatud toores	"	35
" krohvimise, ilma kottideta	"	45—70
Teliskivid, I. sort, tuhat, fr. Tall.	"	6500—8000
Silikat D/B/B/	"	—
Puumaterjalid, saetud	"	—
Eesti Strd I, II ja III s. frko Tal.	"	—
" IV s.	"	—
" propsid; 7x7	"	—
" liiprid	"	—
Põletispuud, sega 20% okaski, k. sld.	"	—
Nahk, talla, Eesti kodumaa too- resnahast valmistud . pd. I s.	"	5400—5600
Nahk, talla, Ameer. tooresn. val- mist. I sort	"	6200—6800
Nahk talla, Ameer. tooresn. val- mist. II sort	"	—
Toores nahk väiksed ja suured	"	—
Tuletikud, origin. kast (500 pakki)	"	—7300

Prahid :

Lina

Tallinn — Stettin	tonn sh.	18/—
" — Ghent	"	22/—
" — Dundee	"	—
" — Belfast	"	—

Takud + %

Puumaterjalid D/B/B/ Standard

Tallinn — London	"	—
" — E. C. C. P. (Ingl. idarand)	"	sh. 38/—
" — Antwerpen	"	—
" — Southampton	"	—
" — Manchester	"	—
" — Amsterdam	"	—
" — Dundie	"	sh.

Segakaup

Tallinn — Stettin	tonn sh.	12—20/—
" — London	"	—
" — Stockholm,	"	Rk. 10—20

Yõi

Tallinn — Stettin	tünn sh.	1/6
-----------------------------	----------	-----

Kartulid

Tallinn — Stockholm	tonn Rk.	—9
-------------------------------	----------	----

Tallinna börs kursisedel

		15. VI.	17. VI.	19. VI.
1 dollar	O.	372	372	372
	M.	375	375	375
	T.	—	—	—
1 naelsterling	O.	1809	1809	1810
	M.	1824	1824	1825
	T.	—	—	—
100 Saksa riigimarka	O.	8850	8.850	8.850
	M.	8975	8.975	8.975
	T.	—	—	—
100 Soome mrk.	O.	937	937	937
	M.	947	947	947
	T.	—	—	—
100 Rootsi kr.	O.	9.950	9.950	9.950
	M.	10.075	10.085	10.085
	T.	—	—	—
100 Daani krooni	O.	7025	7075	7100
	M.	7125	7175	7200
	T.	—	—	—
100 Prantsuse frk.	O.	1800	1780	1750
	M.	1850	1830	1800
	T.	—	—	—
100 Holl. gulden.	O.	14.975	14.975	14.975
	M.	15.200	15.200	15.200
	T.	—	—	—
100 Laffi	O.	7150	7150	7150
	M.	7250	7250	7250
	T.	—	—	—
100 Czechosl. kr.	O.	1110	1110	1110
	M.	1135	1135	1135
	T.	—	—	—
1 Eesti kroon	O.	—	—	—
	M.	—	—	—
	T.	100	100	100
100 Itaalia liiri	O.	1480	1450	1410
	M.	1520	1490	1450
	T.	—	—	—
100 Norra krooni	O.	6275	6275	6300
	M.	6375	6375	6400
	T.	—	—	—
100 Belgia franki	O.	1775	1765	1740
	M.	1825	1815	1790
	T.	—	—	—
100 Helveetsiafr.	O.	7200	7200	7200
	M.	7325	7325	7325
	T.	—	—	—
1 Tschervoneis	O.	1875	1875	1875
	M.	1940	1940	1940
	T.	—	—	—
1 Austria shilling	O.	52,50	52,50	52,50
	M.	54,00	54,00	54,00
	T.	—	—	—
1000 Ungari kr.	O.	5,05	5,05	5,05
	M.	5,30	5,30	5,30
	T.	—	—	—